

S t a n o v i s k o

Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR k návrhu nařízení vlády, kterým se mění některá nařízení vlády v souvislosti s přijetím nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 262/2012 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a akčním programu, ve znění pozdějších předpisů

V rámci mezirezortního připomínkového řízení jsme obdrželi k návrh nařízení vlády, kterým se mění některá nařízení vlády v souvislosti s přijetím nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 262/2012 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a akčním programu, ve znění pozdějších předpisů.

K uvedenému návrhu Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR uplatňuje následující připomínky:

Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů České republiky /dále jen KZPS ČR/ obdržela prostřednictvím Zemědělského svazu České republiky řadu připomínek ze zemědělských podniků, které zapracovala do tohoto stanoviska. Dále obdržela připomínky Pracovní skupiny pro ochranu zemědělské půdy při ZS ČR, kterou přikládá jakožto kontextovou přílohu tohoto stanoviska. Důvodem tohoto postupu je skutečnost, že připomínky Pracovní skupiny pro ochranu zemědělské půdy při ZS ČR představují ucelený soubor připomínek, který má význam jako celek včetně použitých grafů s tím, že řada připomínek zde uvedených (zejména pak sekce D) přirozeně koresponduje s níže uvedenými připomínkami.

KZPS ČR v úvodu uvádí, že obecně je možné konstatovat, že chybí veřejně dostupný interface monitoringu povrchových a podzemních vod pro potřeby posuzování a kontroly zatížení území. Dále pak řada subjektů, která s předmětným vládním nařízením pracuje konstatuje, že navrženou novelizací nabývá nařízení vlády na složitosti a tím se výrazně zhoršuje orientace a přehlednost právní úpravy.

Připomínky:

1) Zvýšit sklonitost pro zákaz hnojení na TTP z 10° na 12°:

V řadě podniků, i mimo zranitelné oblasti, kde ale pro ně platí požadavky přenesené z NS do AEKO PRV, se jedná o dosti velký problém, neboť tyto podniky takových luk mívají vysoký podíl, zde pak nemohou hnojit a pak jim chybí krmení; na loukách na rozdíl od orné půdy nehrozí takové nebezpečí povrchového smyvu živin. Připomínka se týká ustanovení § 11 odst. 2 – Hospodaření na svažitých pozemcích. Požadavek zvýšit sklonitost u zemědělských pozemků s kulturou orná a především u trvalých travních porostů, kde se nesmí používat žádné dusíkaté hnojivo z 10 stupňů alespoň na 12 stupňů vychází z potřeby zachování krmivové základny a tím i skotu v těchto oblastech. Tuto připomínku obdržela KZPS ČR od podniků jejichž zemědělské podnikání je orientováno téměř výhradně na živočišnou výrobu, např. na chov krav s mléčnou užitkovostí, a to jak od podniků hospodařících v oblasti podhůří

Krkonoš, tak i v oblasti Svitavska z čehož je patrné, že jde o problém, který se netýká pouze jediného teritoria. S tím se pojí i dostatečná a hlavně kvalitní výživa skotu, která přirozeně nemůže být pokryta jen pastvou skotu, ale především výrobou krmiv z trvalých travních porostů. V horských a podhorských oblastech vždy bude hlavním zdrojem příjmů živočišná výroba, která je na vstupech velmi finančně náročná, ale tržby, a to se netýká jen vývoje cen mléka v posledním období, mají stále klesající tendenci. Pokud mají tyto zemědělské podniky živočišnou výrobu udržet, musí omezovat náklady na vstupech, což znamená být v otázce krmení mléčného skotu, co nejvíce samostatní což se nebude dařit bez optimálního nahnojení produkčních luk. Z diskusí ohledně tohoto problému vyplynulo, že původně bylo uvažováno o zákazu hnojení dusíkatými hnojivovými látkami na trvalých travních porostech se sklonitostí až na 12 stupňů. I tento, pro někoho možná nepodstatný rozdíl, by u některých podniků snížil dotčené pozemky na 15% z celkové výměry. Z těchto důvodů považuje **KZPS ČR tuto připomínku za zásadní.**

2) Umožnit výjimku ze zákazu hnojení přes zimu v případě havarijní situace:

Havarijní vyhláška (vyhl. č. 450/2005 Sb., o náležitostech nakládání se závadnými látkami a náležitostech havarijního plánu, způsobu a rozsahu hlášení havárií, jejich zneškodňování a odstraňování jejich škodlivých následků) umožňuje v havarijním plánu (§ 5 odst. 3 písm. d) vymezit a nechat si vodoprávním úřadem schválit místa pro "nouzovou aplikaci statkových nebo organických hnojiv v případě havarijní situace v ustájovacích nebo skladovacích objektech", s využitím údajů např. o propustnosti půdy z LPISu. Ale je potřeba do novely NV č. 262/2012 Sb. a novely souvisejících předpisů (AEKO PRV) dát možnost výjimky pro tyto nouzové situace, řešené v souladu s havarijním plánem, nahlášené vodoprávnímu úřadu, ČIŽP a ÚKZÚZ.

3/ K návrhu ustanovení § 6 odst. 1 /příloha 2/: Období zákazu hnojení dusíkatými hnojivy na orné půdě a TTP se požaduje pro případ hnojení hnojivy s rychle uvolnitelným dusíkem /kejdou, fugátem/ stanovit pro oblast 6 – 9 minimálně až od 15. 11., popř. ponechat termín 5. 11., ale zároveň s tím poskytnout možnost posunutí tohoto termínu, např. na základě předchozí odůvodněné žádosti na Regionálním odboru SZIF. Důvodem návrhu je skutečnost, že v podhorských oblastech s rozšířeným chovem dojnic je posunutá vegetační období a v závislosti na počasí dochází ke sklizení kukuřice i TTP často až koncem října. Konec října bývá mnohdy doprovázen proměnlivým počasím a aplikovat hnojivo do 5. 11. na veškeré sklizené plochy /tedy uvolnit skladovací kapacity jímek na zimní období/ z časových důvodů nelze. Z těchto důvodů se požaduje, aby v souvislosti s opakovanými teplými nástupy zimy bylo přihlédnuto ke specifickým těchto oblastí a v případě příznivých klimatických podmínek /suchý, teplý listopad/ bylo možné i zde aplikovat tekutá statková hnojiva v období po 5. 11. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že právní úprava by měla zohledňovat přirozené podmínky, nikoliv naopak.

4/ K návrhu ustanovení § 7 odst. 9 za text...“po sklizni kukuřice“ doplnit text „na síláž“ a za „40 cm“ doplnit text „a zbytky po sklizni kukuřice na zrno bez ohledu na výšku strniště“. Dle původního textu vyloučena kukuřice na zrno – seká se na nižší strniště než 40 cm

5/ K návrhu ustanovení § 9 kde přibylo – kapacita skladovacích prostor pro statková hnojiva – silážní šťávy- u který musí být kapacita skladovacích prostor dostatečná pro minimálně pětiměsíční produkci. Vzhledem k tomu, že v současné době ani při budování nově navržených silážních žlabů tuto podmínku nikdo nevyžadoval, není možné ze dne na den tento požadavek zavádět v novele nařízení vlády. Dosud zemědělská praxe nepočítala se zařazením silážních šťáv jako se statkovým hnojivem tak jak je v navrhovaném znění § 9 uvedeno. Stávající právní úpravu vnímá řada zemědělských podniků jako výraznou pomoc pro udržení stavů skotu v naší republice. V případě realizace navrhované právní úpravy představují důsledky přijetí této úpravy pro řadu zemědělských podniků téměř likvidační důsledky pro chov skotu.

6/ K návrhu ustanovení § 9 odst. 2 se na prvním řádku navrhuje vypustit slovo „kompost, neboť v případě kompostu jde o zastabilizovanou hmotu, kde nedochází k únikům

7/ K návrhu ustanovení § 9 odst. 2 písm. b/ (+§12) – požadujeme jasně upravit text, že ochranné zóny u vody, kde nesmí ležet hnůj, se budou tvořit výhradně u stálých vodních toků, kde může fakticky vzniknout riziko splavu. U nestálých vodních toků je takové riziko naprosto marginální a jednalo by se zde spíše o byrokratickou šikanu hospodářů.

8/ K návrhu ustanovení § 9 odst. 2 písm. c/ bod 3 se uvádí, že původně byl zahrnutý do návrhu pouze bod 1, rozšířením o bod 2 a 3 /proti původnímu/ nebude v praxi možné najít místo pro skladování, navíc není žádný důkaz, že by docházelo ke znečišťování vod.

9/ Další zásadní připomínka se týká snížení limitů hlavně u kukuřice na siláž kde došlo k poklesu z 230 kg ve druhé výnosové hladině na 200 kg. Např. v podnicích, kde většina pozemků je ve druhé výnosové hladině hnojí u kukuřice na siláž okolo 220 kg/N na ha a průměrné výnosy dosahují ve výši 35-45 t /ha. Snížení N u silážní kukuřice vidí řada zemědělských podniků jako problém, neboť se snaží výměru kukuřice snižovat dle požadavků, ale při omezení hnojení dojde k následnému navýšení plochu a tím snížení rizika neúrody. Jde tak o ústup k extenzivní výrobě.

10/ Není zcela jasný důsledek navrhované právní úpravy ve věci digestátu, který není zahrnut v § 7 bod 5. Není tudíž zřejmé, zda u digestátu se bude brát 60% z celkového dusíku jako z hnojiva s rychle uvolnitelným dusíkem?

Připomínky k příloze č. 1:

1) na str. 7 - příloha č. 1, tabulka č. 1, hnojiva s rychle uvolnitelným dusíkem, klimatický region 6-9, posunout datum období zákazu hnojení na 15.11. - 28.2.

2) na str. 7 - příloha č. 1, tabulka č. 1, hnojiva s pomalu uvolnitelným dusíkem, klimatický region 6-9, posunout datum období zákazu hnojení na 15.1. - 28.2.

Důvodem podání připomínek k příloze č. 1 je skutečnost, že zimní orba je vhodnější z důvodu přemrznutí půdy a zachycení vláhy než orba jarní.

Dále k tabulce č. 1 Vysvětlivky „platí na zemědělských pozemcích s průměrnou sklonitostí nepřevyšující 3 stupně...“ se požaduje změnit č. 3 na číslo 5, neboť jde o zbytečně tvrdé opatření.

K tabulce č. 6 bod 1 – přidat za text „...po obilovině“ slova „nebo po zeleném úhoru“. V tomto případě jde o startovací hnojení.

K tabulce č. 6 bod 3 za slova ....“slámy“ doplnit „a zapracované hmoty zeleného úhoru“.

V závěru uvádí KZPS ČR drobnou připomínku legislativního charakteru, že název části páte má být napsán velkými písmeny „ÚČINNOST“, neboť názvy částí právních předpisů se píše velkými písmeny s výjimkou případů, kdy název vyjadřuje změnu stávajícího právního předpisu jak je tomu v daném případě u názvů částí první až čtvrté

Příloha: Připomínky pracovní skupiny pro ochranu zemědělské půdy při Zemědělském svazu České republiky

A) Vymezení zranitelných oblastí, monitoring

A.1) Chybí veřejně dostupný monitoring povrchových a podzemních vod pro potřeby posuzování a kontroly zatížení území, kde hospodaří zemědělci a skutečný vliv na nitráty ve vodě.

Dle vyjádření garantů monitoring byl dříve veřejně přístupný a nyní není. Je tedy potřeba zpřístupnit data o obsahu nitrátů v povrchových i podzemních vodách a to zejména těm, kteří povahou své činnosti (zemědělci, ale i komunální čistírky atd.) jejich obsah mohou regulovat.

A.2) Nedostatečná přesnost dostupných mapových podkladů - prezentované mapové podklady pro vymezení zranitelných oblastí (zpracoval Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka v. v. i.- dále jen **VÚV**) jsou sice dostatečné pro základní orientaci a seznámení, ale méně přesné pro další možné využití. Zaměřují se na vymezení zranitelných oblastí, kvantifikaci obsahu nitrátů v povrchových vodách a podzemních vodách. U kvantifikovaných veličin (obsah nitrátů mg/l) uvádějí základní trendy (růst, pokles, setrvalý stav).

Vhodnější by bylo zjištění a uvádění:

A.2.1) Obsahy nitrátů v povrchových vodách

- přesné souřadnice GPS (poloha bodů x, y) měrného bodu, historie měření v časové řadě, datумы odběru
- hydrologické (alespoň základní) charakteristiky vodního toku a povodí, kde je měrný bod

A.2.2) Obsahy nitrátů v podzemních vodách

- přesné souřadnice GPS (poloha bodů x, y) měrného bodu, rozšířené o další veličinu, a to hloubku odběru (poloha bodu z), historie měření v časové řadě, datумы odběru
- základní půdní a geologické charakteristiky místa měrného bodu
- identifikace měrného podzemního bodu i dle povodí, do kterého spadá.

A.2.3) Nové, rozšířené a přesnější mapové podklady - zpracování zatímně zřejmě neexistující mapy izočár (spojnic o stejné hodnotě) obsahu nitrátů v povrchových i podzemních vodách a na jejich základě jasnější a přesnější vymezení zranitelných oblastí, stávající vymezení zranitelných oblastí je empirické a není stanoveno exaktními a ověřitelnými metodami. Tento mapový podklad přesně ukáže (pomocí nárůstu gradientu izočár) na zdroje nitrátů (zdroje znečištění) v povrchových a podzemních vodách. Bude následně jasně patrné, co je příčinou zvýšených nitrátů ve vodách (komunální znečištění, zemědělská produkce, půdní, geologické, hydrologické a klimatické vlivy atd.)

B) Nitrátová směrnice neidentifikuje všechny příčiny zdrojů nitrátů ve vodách a přikládá příliš velkou váhu zemědělství jako jedinému zdroji nitrátů ve vodách

B.1) Není zpracován a ani sledován vliv komunálního znečištění - odpadní vody se z některých obcí neodváží, obce nejsou vybaveny čističkami, ale ani základní kanalizací. S komunálními odpadními vodami (běžné fekální splašky) se dnes jedná jako se zvláště nebezpečným odpadem a zásadně musí být tento zpracováván prostřednictvím čističek, kterými ale některé obce nejsou vybaveny. Důsledkem je (ne)odvážení komunálních fekálií až 20-30 km daleko do „spádových„ čističek, což je samozřejmě velmi ekonomicky náročné (a některým skupinám obyvatelstva naprosto finančně nedostupné). Tento jev se projevuje absolutním poklesem legální likvidace fekálních vod (dříve legální hnojivo na pole, dnes nebezpečný odpad jen na čističku!!). Obyvatelé obcí bez kanalizace a samozřejmě i bez čističek vypouští své fekálie do bezprostředního okolí obydli a způsobují tak nárůst obsahu nitrátů v podzemních vodách. V obcích, kde není vybudována kanalizace a ani čistička si je jen málo obyvatel nechá vyvážet fekálie z obydli na certifikovanou čističku, zbytek obyvatelstva vypouští fekálie volně do prostředí a volné přírody... Tato situace je stejná ve všech venkovských oblastech ČR.

B.2) Rozdílný přístup správních orgánů k znečištění vod nitráty - zatímco je situace na úseku zemědělství řešena právě nitrátovou směrnicí, tato však není provázána na státní orgány s gescí péče o čistotu komunálních vod jako významných znečišťovatelů vod nitráty (ministerstvo životního prostředí - dále jen MŽP). Nikdo tuto problematiku v této oblasti ale neřeší a ani se to v dohledné době nijak neplánuje. Státní orgány (MŽP) toto mlčky tolerují, nekontrolují a nezajímá je to. EU ukončila dotace na stavbu čističek a kanalizací obcí ČR, stav bude dále neřešen a obsah nitrátů vlivem komunálního znečištění bude i nadále kulminovat. Za viníka jsou ovšem deklarováni všeobecně jen zemědělci!

Ministerstvo zemědělství ČR tuto falešnou rétoriku a výhradní vinu za dusičnany ve vodách submisivně přijímá a nemá, a ani nehledá, žádné jiné argumenty a důkazy o jiných vlivech na obsah dusičnanů ve vodách, než zemědělství.

B.3) Není určen druh, síla vlivu a způsob znečištění nitráty - není určeno, zda nitráty ve vodách jsou způsobeny komunálním znečištěním nebo zemědělskou činností (podíl vlivu v %). Přitom se, při projednávání nitrátové směrnice, berou jako samozřejmé hypotézy o dominantním vlivu zemědělců na obsah nitrátů v povrchových a podzemních vodách. Tento postup je metodicky naprosto nesprávný a nejprve by mělo být vyloučeno komunální znečištění, popřípadě jiný způsob, teprve následně by měla být hledána příčina u zemědělců. Jednotlivé způsoby znečištění by měly být kvantifikovány a určeno pořadí jejich síly vlivů pomocí elementárních, všeobecně známých statistických metod.

C) Metodika zpracování nitrátové směrnice

C.1. Metodika zpracování výběrového šetření - je velmi rozsáhlá a čítá 250 zemědělských podniků ČR. Data však již neuvádí, jaká že to časová řada byla analyzována (od – do, časová řada). Při bližším zkoumání výchozích dat (www.nitrat.cz) lze zjistit, že poslední aktualizace byly patrně provedeny v roce 2009 a dále již ne. Rovněž výnosy plodin, s kterými je operováno (všechny zemědělské plodiny, zejména však řepka ozimá a pšenice ozimá), jsou dnes již podstatně vyšší. Predikce a matematické modely, které tvořily podklad závěrů nitrátové směrnice mohou tak být již dnes a zejména v budoucnosti (2016-2020) zastaralé. Autoři směrnice by to měli dále vysvětlit, případně zcela přepracovat.

C.2. Metodika určení a signalizace obsahu nitrátů - měla by být uveřejněna, oponována a obhájena řádná metodika, zaměřená na:

C.2.1. Monitoring nitrátů v povrchových a podzemních vodách (způsob určení a způsob signalizace obsahu nitrátů).

C.2.3. Doba pohybu nitrátů od povrchu do hloubky - pomocí izotopy značených markérů - tato doba je zatím blíže nespecifikovaná, může být od několika měsíců do několika let (dnešní obsah nitrátů může být způsoben dávno odběhlými ději). Šetření tohoto typu ještě zřejmě nebylo provedeno.

C.2.4. Model matematicko-fyzikálně-chemický – ustavení matematicko-statistického vztahu a závislosti mezi:

- počet obyvatel na plochu/km² x vybavení kanalizací a čističkou x obsah nitrátů
- srážky, teploty, půda (zrnatostní složení, typ půdy), geologicko-hydrologické poměry (reliéf, sklonitost atd.), úroveň hnojení x obsah nitrátů
- rychlost pohybu nitrátů do spodních vod x půdní vlastnosti
- všechny výše uvedené veličiny + srážky a teploty x obsah nitrátů
- intenzivní živočišná výroba (skot, prasata, drůbež) x obsah nitrátů
- bioplynové stanice x obsah nitrátů apod.

Základní práce na modelování již byly provedeny (dle info na www.nitrat.cz), ale opět práce byly ukončeny k roku 2009 a již dále zřejmě na nich není pokračováno. Je uváděno, že bylo prováděno šetření teplot a srážek v 356 povodích. Žádná data, zjištění, závěry, závislosti, matematické modely a hypotézy však nebyly prezentovány. Současně je uváděno, že byly vyhodnocovány vědecké poznatky k otázce nitrátů (N-min v půdě, polní pokusy). Žádné tyto poznatky však nebyly prezentovány a to platí jak pro výše uvedené zdrojové stránky, tak i bohužel pro odborná a vědecká periodika (autoři by měli místo obecných proklamací uvádět přesné zdroje dle citačních všeobecně platných pravidel).

C.2.5. Nedostatečný rozsah modelování a měření - dle nejlepšího vědomí autora těchto připomínek, nikdo se zatím touto problematikou nezabýval. Obsah N je v zem. půdách monitorován jen do hloubky asi kolem 30 cm (určení potřeby hnojení plodin), výjimečně do 90 cm (VURV Praha - Ruzyně - dynamika dusíku v půdě). Autorovi těchto připomínek jsou

však známy zahraniční vědecké zdroje o dominanci komunálního vlivu znečištění (N, P) vod před zemědělskými zdroji.

Nitrátová směrnice určuje jisté postupy, doporučení a zákazy, ale tyto nejsou podloženy dostatečně logickými poznatky, závěry, důkazy a ani empirickými, natož vědeckými hypotézami. Nebyla zpracována ani v základní podobě literární rešerše zahraničních i tuzemských poznatků, které jsou jistě velmi početné.

D. Doporučení nitrátové směrnice (výhrady a námitky) - jsou uváděny dále jen normy, doporučení příkazy a zákazy, s kterými se nelze plně ztotožnit anebo to, co bylo opomenuto:

D.1. Absolutní omezení horní hranice dávky N hnojiv - je provedeno i v případech, kdy jsou dosahovány vyšší výnosy, než jsou nitrátovou směrnicí uváděny jako maximální. Nitrátovou směrnicí je tak určen absolutní strop výnosů a hnojení. Příklad: řepka **do 4,5 t/ha** (někdo již výnosy 6 t/ha), **pšenice do 7,7 t/ha** (někdo již výnosy 10-13 t/ha). To je ale v přímém rozporu s provedeným šetřením, kde toto lze prokázat na příkladu ozimé pšenice a ozimé řepky :

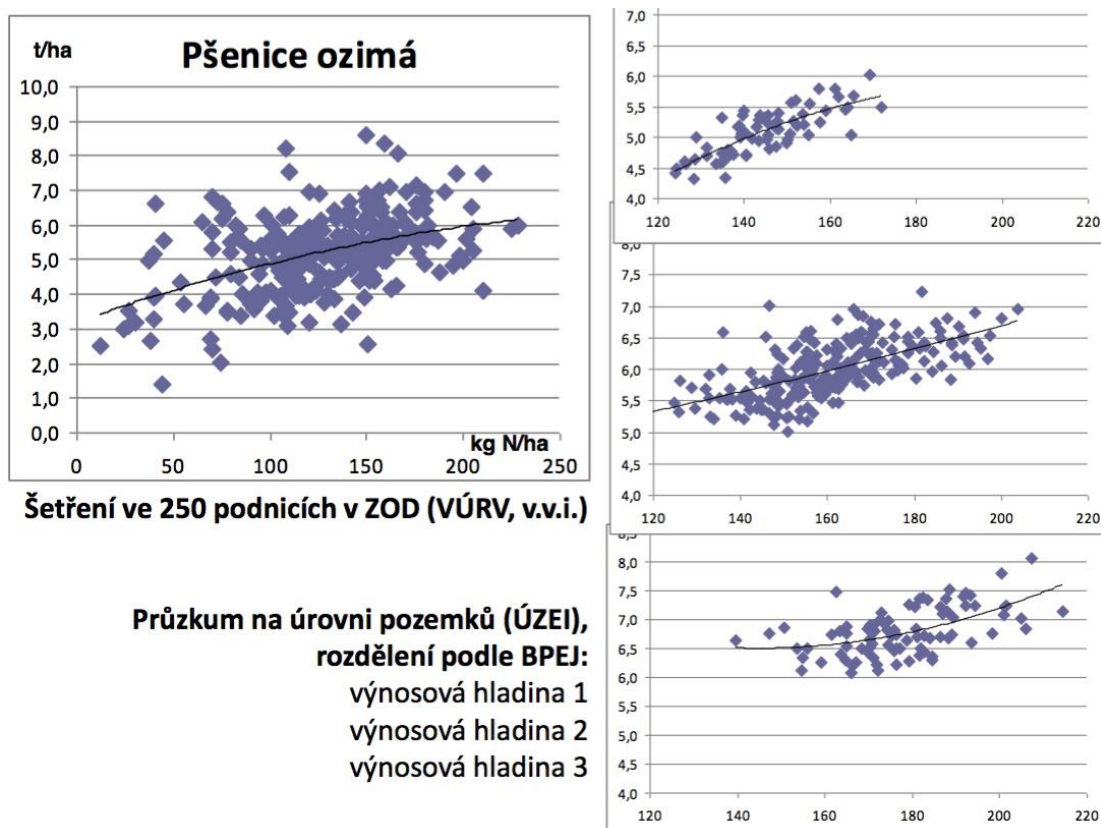
D.1.1. Výhrady proti návrhům limitů hnojení ozimé pšenice

Výnosová hladina 1 (výnosy do 5,5 t/ha, limit 140 kg N/ha). V této množině (shluku dat) jsou však patrné výnosy maximální mezi 5,5-6 t/ha a nejvyšší úroveň hnojení pak mezi 140-170 kg/ha. Úroveň limitu hnojení (140 kg N/ha) odpovídá jen výnosu do 5 t/ha, v žádném případě nebudou ale dosahovány výnosy 5-6 t/ha, nebo jenom sporadicky a naprosto minoritně. Lze tedy dohledat příčinnou souvislost mezi restrikcí (limit hnojení) a vzniklou škodou zemědělců (snížení výnosu).

Výnosová hladina 2 (výnosy 5,5–7,5 t/ha, hnojení do 180 kg). V množině jsou skutečně dosahované maximální výnosy na úrovni 7 t/ha, ojediněle do 7,5 t/ha. Tyto výsledky jsou dosahovány dávkami hnojení na úrovni max. 180-200 kg N/ha. Normativní dávka N ve výši 180 kg N/ha by v tomto případě měla být dostatečná, ale výnosová křivka má stále lineárně rostoucí tvar a tak výnosy ozimé pšenice na této výnosové hladině budou direktivně „zabrzděny“ v dalším růstu. Opět vzniká potenciální škoda na straně zemědělců a to zejména u podniku s prokazatelně vysokou intenzitou a růstovým potenciálem.

Výnosová hladina 3 (výnosy nad 7,5 t/ha, limit 210 kg N/ha). Zde je ve srovnání průběhu výnosových křivek tato zcela jasně progresivně rostoucí (výnosová hladina 1 - již klesající výnosová křivka, výnosová hladina 2 - lineárně rostoucí výnosová křivka), to znamená s jakýmkoliv dalším racionálním vkladem, tedy i uměřeným hnojením N (byť větším než normativ) jednoznačně progresivně roste výnos. Normativní dávka 210 kg N/ha by opět měla být dostatečná pro maximální výnosy, ale normativ a jeho nemožné překročení omezí další růst výnosů (t/ha) a tím zhorší ekonomickou situaci podniků v množině (dnes jsou již některými podniky dosahovány výnosy ozimé pšenice ve výši 10-13 t/ha, na tyto ovšem normativ ve svém absolutním omezení nepamatuje).

Vztah mezi hnojením N(kg/ha) a výnosy pšenice ozimé (t/ha)

D.1.2. Výhrady proti návrhům limitů hnojení ozimé řepky

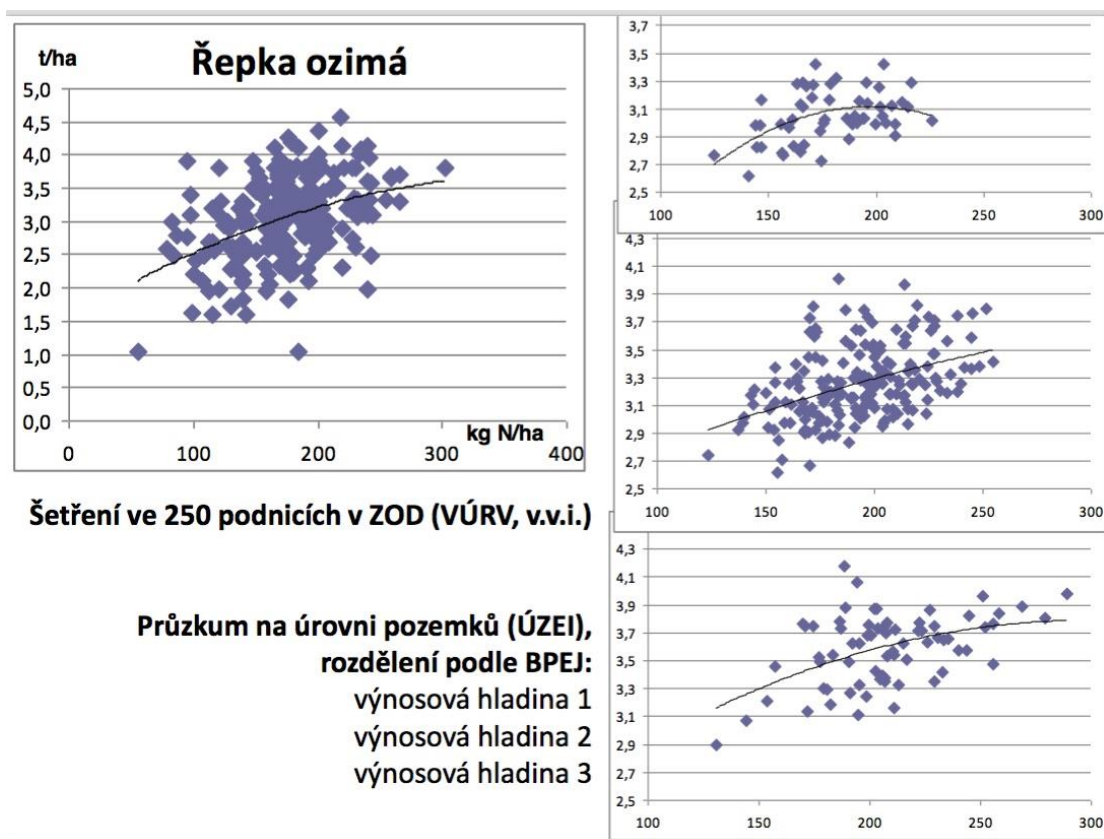
Výnosová hladina 1 (výnosy řepky ozimé do 3,5 t/ha, limit hnojení do 160 kg N/ha). Je zde zcela jasné pochybení autorů nitrátové směrnice, kdy větší část (odhadem asi 75 %) množiny (shluku) dat dosahuje zadané výše výnosů (do 3,5 t/ha) při hnojení N kg/ha na úrovni 160 - 220 kg/ha, ale má stanoven limit striktně na 160 kg N/ha. To znamená, že ve výnosové hladině 1 dojde ke snížení výnosů řepky ozimé na úroveň přibližně 2,7-3 t/ha, ale v žádném případě nebude dosahovat výnosů kolem 3,5 t/ha. Dojde k poškození pěstitelů řepky, které lze naprosto exaktně vyčíslit.

Výnosová hladina 2 (výnosy řepky ozimé 3,5-4,5 t/ha, limit hnojení do 200 kg/ha). Je zde opět jasné pochybení, kdy opět větší část množiny pěstitelů (asi 50-60 %) dosahuje dávkami N ve výši 200-250 kg/ha zadané maximální výnosové hladiny a závěr je stejný jako u množiny na výnosové hladině 1 - poškození pěstitelů řepky ozimé.

Výnosová hladina 3 (výnosy řepky větší než 4,5 t/ha, limit hnojení do 220 kg N/ha). Zastropováním limitem N dojde ke snížení výnosové hladiny na úroveň asi kolem 3,3 t/ha do 4 t/ha výnosu řepky ozimé, což je z grafu provedených šetření zcela evidentní.

Vztah mezi hnojením N (kg/ha) a výnosy řepky ozimé (t/ha)

D.1.3. Nejasná (neověřitelná, nekontrolovatelná) metodika stanovení výnosových hladin

Metodika a ani způsob stanovení výnosových hladin nebyl oficiálně zveřejněn, vychází se pravděpodobně z hodnot BPEJ. Stanovení bodové hodnoty BPEJ podléhalo v poslední době velmi rychlým změnám, kdy jejich zákonný zpracovatel Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy v. v. i. (dále jen VUMOP) několikrát zcela zásadně provedl jejich přečíslení (re bonitace). Ne všechny okolnosti re bonitací (snížení cen půdy) lze považovat (velmi decentně řečeno) za motivované skutečným snížením kvality půdy, ale v mnoha případech byl také ve vleku zájmů developerů (majitelů potencionálně stavebních pozemků), kteří potřebovali snížit poplatky za vynětí půd ze ZPF. I v důsledku tohoto stavu přešla (od 1.1. 2016) veškerá agenda re bonitací na jiný státní úřad (SPU), i když veřejně jsou deklarovány všechny jiné, než tyto skutečné důvody. Autoři těchto připomínek mohou svá tvrzení i v případě soudního řízení zcela jednoznačně prokázat. Tyto výše uvedené důvody jsou vhodné minimálně k tomu, aby byla agenda stanovení výnosových hladin zcela transparentně a veřejně diskutována a prezentována, což se bohužel zatím nestalo.

D.1.4 Zveřejnění všech zjištěných vztahů mezi hnojením N a výnosy plodin - v návrhu nitrátové směrnice jsou přehledně prezentovány jen 4 plodiny (pšenice ozimá, řepka ozimá, ječmen jarní, kukuřice). U ostatních plodin se můžeme jen dohadovat, jak ke svým závěrům autoři nitrátové směrnice dospěli.

E. Právní výhrady k nitrátové směrnici

Výhrady směřují proti zřejmě nesprávnému, spíše však neúplnému obsahu z hlediska práva, dále i pravděpodobně k nezákonné formě nitrátové směrnice:

E.1 Omezení vlastnického práva k zemědělské půdě - je tedy vyhláškou (nitrátová směrnice) direktivně určeno, že tato hranice vkladů (hnojení) a výnosů je nepřekročitelná, aniž by byla zemědělcům poskytnuta kompenzace, v případě, že dosahují vyšší výnosy, než je direktivní strop. Zde je potřeba poukázat na ústavu ČR a to:

....Vyvlastnění nebo **nucené omezení vlastnického práva je možné ve veřejném zájmu, a to na základě zákona a za náhradu....**

Zdroj informace:

Ústavní zákon č. 2/1993 Sb. ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb. (dále **jen Listina**) dostupné na:

<http://www.psp.cz/docs/laws/listina.html>

Stát jako tvůrce všech direktivních nařízení a příkazů velmi často a rád zapomíná na to, že zemědělci jsou také současně i vlastníky jimi obhospodařované půdy anebo hájí práva vlastníků, kteří jim tuto půdu pronajali /propachtovali/ a jsou povinni po státu, a stát ČR po EU, když je mu toto direktivně nařízeno, který je omezuje v jejich nakládání s vlastněnou zemědělskou půdou tyto náhrady požadovat, a to zvláště s ohledem na to, že stát tyto náhrady přiznal zatím vlastníkům jen některých specifických pozemků (například PHO). Toto lze považovat za nerovné zacházení a nezákonný ústavnímu pořádku odporující stav.

Návrh nitrátové směrnice za vzniklá omezení vlastnického práva (a omezení dispozice) k zemědělské půdě nemyslí a tudíž ani nepřiznává, což lze považovat za velmi hrubé zákonné pochybení.

E.2. Nesprávná právní forma nitrátové směrnice - dále je potřeba uvést, že podoba nitrátové směrnice v právním vyjádření je jen vládní nařízení, ústava ČR však vyžaduje právní formu zákona (omezení vlastnického práva jen zákonem a za náhradu). Jakékoliv omezení vládním nařízením je neústavní a nezákonné, nitrátová směrnice a zejména její omezení vlastnických práv jsou v situaci platnosti Listiny v podobě vládního nařízení nevymahatelné u soudů a správních orgánů ČR. Nitrátová směrnice a hlavně její omezující ustanovení musí tedy mít podobu zákona, ne vládního nařízení, měla by tedy podléhat schválení parlamentu ČR.

Kontaktní osoby:

Ing. Miloslav Klas, CSc
Dr. Jan Zikeš

email: zikes@kzps.cz

tel: 222 324 985

V Praze dne 21. dubna 2016

Jan Wiesner
prezident